

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Иван Марков Иванов, ПУ „П. Хилендарски“
на дисертационен труд за присъждане
на образователна и научна степен „доктор“
в област на висше образование **3. Социални, стопански и правни науки,**
професионално направление **3.8 Икономика,**
докторска програма **Икономика и управление (индустрия)**

Автор: Гергана Димитрова Димитрова

Тема: Конкуренетоспособност на микро и малките предприятия от винарската индустрия в област Пловдив

Научни ръководители: доц. д-р Юлия Владимирова Джабарова и доц. д-р Ангел Енчев Димитров, ПУ „П. Хилендарски“

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със Заповед № Р33-1160 от 07.03.2019 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема: „Конкуренетоспособност на микро и малките предприятия от винарската индустрия в област Пловдив“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.8 Икономика; докторска програма Икономика и управление (индустрия).

Автор на дисертационния труд е Гергана Димитрова Димитрова, редовен докторант към катедра „Управление и количествени методи в икономиката“ с научни ръководители доц. д-р Юлия Владимирова Джабарова и доц. д-р Ангел Енчев Димитров от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

Представеният от Гергана Димитрова комплект материали е в съответствие с чл. 36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивския университет и включва документите, описани в молбата на докторанта до Ректора на ПУ „П. Хилендарски“.

Гергана Димитрова Димитрова е родена на 10.04.1972 г. Тя е възпитаник на ПУ „П. Хилендарски“ и Факултет по икономически и социални науки, където през 2002 г. се дипломира като бакалавър по Стопанско управление. През 2009 г. придобива магистърска степен по „Счетоводство и контрол“ в Аграрен университет – Пловдив.

Зачислена е в редовна докторантура със Заповед № РЗЗ-532/04.02.2016 г. и отчислена от докторантура със Заповед № РЗЗ-937/20.02.2019 г.

Високо е равнището на компютърните й умения и компетенции.

Успешно е и представянето й като хоноруван асистент по 5 дисциплини във ФИСН. Има активна дейност в организирането на научни форуми и различни инициативи на катедрата и факултета.

2. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Избраната тема е актуална, както в научен, така и в приложен аспект. Става въпрос най-вече за това, че конкурентоспособността е ключов стратегически фактор, както за отделните предприятия, така и за икономиката като цяло. Авторската аргументация на актуалността на изследването е базирана и на ключови характеристики и особености на винарската индустрия.

Обектът, предметът, целта и задачите на дисертационния труд са ясно и категорично изведени. Обектът (микро и малките предприятия от винарската индустрия на област Пловдив) е идентифицируем, може да бъде анализиран и усъвършенстван.

3. Познаване на проблема

Подготовката на дисертационния труд е резултат от задълбочено изследване на проблема. Аналитичното проучване на голям брой литературни и информационни източници (212) и проведените изследвания са позволили на докторанта да навлезе в дълбочината на проблема, да го изучи, да направи верни изводи и да предложи адекватни решения. В подкрепа на горното бих открил **два главни момента**.

Първо, способността на докторанта да използва литературната и информационна база в съответствия с конкретната проблематика и особености на конкурентоспособността в обекта на изследване.

Второ, ясно откритите позиции и виждания на докторанта, които в определена степен обогатяват проблематиката, свързана с фирмената конкурентоспособност.

4. Методика на изследването

Докторантът показва задълбочени теоретични познания и практически умения при избора на методологически инструментариум. Използваните изследователски методи позволяват да бъдат постигнати поставените цели и да бъдат адекватно решени изследователските задачи.

Използвани са както общонаучни, така и статистически методи при обработката на данните от емпиричното изследване.

Извадката от предприятия, в които е проведено емпиричното изследване е достатъчна от гледна точка на получаването на адекватната представа за свойствата на генералната съвкупност.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 279 страници, от които 61 страници са приложения, вкл. 11 страници литература. Структурата на дисертационния труд включва въведение, три глави препоръки и заключение. Структурата е много добре балансирана по глави и параграфи.

Въведението съдържа всички необходими реквизити. Обоснована е актуалността на изследваната проблематика, коректно са определени обектът и предметът, ясно и точно са дефинирани целите, задачите, основната изследователска теза и хипотеза.

В първа глава са представени теоретико-методологическите основи на изследването. Направен е критичен анализ на литературните източници, на чиято база е изведена собствена дефиниция на понятието „конкурентоспособност“ и са аргументирани два модела – модел за генериране на конкурентни предимства и концептуален модел за оценка и повишаване на конкурентоспособността на индустриалното предприятие.

Във втора глава е направено аналитично проучване на развитието на винарската индустрия в България в периода 2008-2016 година. Изследването е базирано на богата информация и обхваща различни аспекти – продуктова структура, производство по райони в страната, потребление на вина, внос, износ и др. По-нататък изследването е фокусирано върху винарската индустрия в област Пловдив и групата на микро и малките предприятия в региона.

Трета глава е посветена на емпирично изследване на микро и малките предприятия от винарската индустрия на област Пловдив. Ключов момент в тази глава са задълбочените анализи в резултат на които се стига до два главни момента:

- Изведени доказателства за конкурентния статус и конкурентния потенциал на микро и малките винарски предприятия;
- добре аргументирани и с практическа насоченост препоръки за развитие в посока повишаване на конкурентоспособността.

В заключението са обобщени постигнатите резултати в дисертационния труд.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Безусловно приемам посочените от докторанта приноси.

В теоретико-методологичен аспект най-значими са двата модела и двата индикатора.

В практико-приложен аспект с безспорна значимост са и двата посочени приноса.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Докторантът е посочил 4 научни публикации – две студии и два научни доклада. Три от публикациите са самостоятелни, а една (студия) е колективна.

Тези публикации са достатъчни за осигуряването на публичност на научните търсения на докторанта.

8. Лично участие на докторанта

Проведеното дисертационно изследване е извършено изцяло от докторанта. Получените резултати и конкурентни приноси са негова лична заслуга.

9. Автореферат

По съдържание, структура и качество авторефератът напълно съответства на изискванията и отразява в синтезиран вид съдържанието и ключовите резултати, постигнати в дисертационния труд.

Заклучение

Дисертационният труд съдържа **научни, научно-приложни и приложни резултати**, които могат да бъдат третирани като оригинален принос в науката. Дисертацията отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, съответния Правилник на ПУ „П. Хилендарски“ и специфичните изисквания на Факултета по икономически и социални науки.

Дисертационният труд показва, че докторантът **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност Икономика и управление (индустрия) като **демонстрира** способност за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено в дисертационния труд, автореферат и постигнатите резултати и приноси.

Предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Гергана Димитрова Димитрова в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, докторска програма Икономика и управление (индустрия)

18.04.2019 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Иван Иванов)